

ETS 182

KRIMINAALASJADES VASTASTIKUSE ABISTAMISE EUROOPA KONVENTSIOONI TEINE LISAPROTOKOLL

Koostatud 8. novembril 2001.a Strasbourgis

Protokollile alla kirjutanud Euroopa Nõukogu liikmesriigid, võttes arvesse nende Euroopa Nõukogu statuudist tulenevaid kohustusi; soovides arendada isikuõiguste kaitsmist, järgida seadust ja toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; pidades vajalikuks tugevdada nende individuaalset ja kollektiivset võimet vastu seista kuritegevusele; olles otsustanud kindlates küsimustes arendada ja täiendada kriminaalasjades vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni, mis on vastu võetud 20. aprillil 1959. aastal Strasbourgis ning selle lisaprotokoll, mis on vastu võetud 17. märtsil 1978. aastal Strasbourgis; võttes arvesse 4. novembril 1950. aastal Roomas vastu võetud Euroopa inimõiguste konventsiooni ja 28. jaanuaril 1981. aastal Strasbourgis vastu võetud isikute kaitse ja andmekaitse konventsiooni, on kokku leppinud järgmises.

Artikkel 1. Kohaldamisala

Konventsiooni artikkel 1 asendatakse järgmiste sätetega:

1. Osalisriigid kohustuvad kooskõlas konventsiooniga viivitamatult osutama üksteisele kõige laialdasemat abi selliste kuritegude menetlemisel, mille eest karistamine allub taotluse esitamise ajal taotluse esitanud konventsiooniosalise jurisdiktsioonile.
2. Konventsiooni ei kohaldata arestile, kriminaalkohtuotsuste täitmisele ega sõjaväeseadusega reguleeritavale kuriteole, mis ei ole kuritegu tavalise kriminaalõiguse kohaselt.
3. Vastastikust abi võib osutada ka menetluses, mille on algatanud haldusorgan sellise teo suhtes, milliste eest on osalisriigi seaduse alusel ette nähtud kohaldada karistust taotluse esitanud või taotluse saanud riigis eeldusel, et tegemist on seaduse rikkumisega, mille suhtes võib alustada kriminaalmenetlust kohtus.
4. Vastastikusest abist ei või keelduda, kui keeldumise ainus põhjus on asjaolu, et taotlus tugineb õigusaktidele, mille kohaselt kehtib taotluse saanud riigis kriminaalvastutus juriidilise isiku kohta.

Artikkel 2. Taotluse esitanud osalisriigi ametiisikute juuresviibimine

Konventsiooni artiklit 4 täiendatakse järgmise tekstiga, konventsiooni esialgne artikkel 4 muutub lõikeks 1 ja järgmised sätted moodustavad lõike 2:

2. Taotlust selliste ametiisiku või asjast huvitatud isiku juuresviibimiseks ei saa tagasi lükata, kui kohalolek aitab taotlust tõhusamalt täita ja seepärast välistab vajaduse esitada täiendav taotlus."

Artikkel 3. Vahi all viibiva isiku ajutine üleviimine taotluse esitanud riiki

Konventsiooni artikkel 11 asendatakse järgmiste sätetega:

1. Kui taotluse esitanud osalisriik taotleb vahi all viibiva isiku kohalolekut tõendamise huvides, mitte kohtumenetluse vajadusest lähtudes, viiakse vahi all viibiv isik ajutiselt üle taotluse esitanud osalisriigi territooriumile, arvestades, et ta saadetakse tagasi taotluse saanud poole määratud tähtpäevaks, järgides konventsiooni artiklit 12 niivõrd, kui võrd selle sätteid on võimalik kohaldada. Üleviimisest võib keelduda, kui:
 - a) vahi all viibiv isik ei ole sellega nõus;
 - b) tema kohalolek on vajalik taotluse saanud osalisriigi kriminaalmenetluses;
 - c) üleviimine pikendab tema vahi all viibimise tähtaega või
 - d) on muud kaalukad põhjused jätta isik taotluse esitanud riigi territooriumile üle viimata.
2. Konventsiooni artikli 2 kohaselt on lõikes 1 nimetatud juhtudel võimalik korraldada vahi all oleva isiku transiit läbi kolmanda riigi sellise taotluse alusel, millele on lisatud kõik vajalikud dokumendid ning mis edastatakse taotluse esitanud riigi justiitsministeeriumilt selle riigi justiitsministeeriumile, kellelt transiiti taotletakse. Osalisriik võib oma kodanike transiidi lubamisest keelduda.

3. Üleviidud isik jääb vahi alla taotluse esitanud riigis või vajaduse korral transiidiriigis, kuni üleviimist taotlenud osalisriik ta vabastab.”

Artikkel 4. Suhtlemiskanalid

Konventsiooni artikkel 15 asendatakse järgmiste sätetega:

- “1. Abi taotleva osalisriigi justiitsministeerium saadab kirjaliku abitaotluse ja omaalgatusliku informatsiooni taotluse saanud osalisriigi justiitsministeeriumile ja vastus tagastatakse sama kanali kaudu. Taotluse ja info võib abi taotleva osalisriigi õigusasutus otse esitada selle osalisriigi õigusasutustele, kellelt abi taotletakse, ja vastus tagastatakse samade kanalite kaudu.
2. Konventsiooni artiklis 11 ja teise lisaprotokollis artiklis 13 nimetatud taotlused saadab abi taotleva osalisriigi justiitsministeerium selle osalisriigi justiitsministeeriumile, kellelt abi taotletakse, ja vastus tagastatakse sama kanali kaudu.
3. Konventsiooni artikli 1 lõikes 3 nimetatud menetlusega seotud taotluse võib abi taotleva osalisriigi haldus- või õigusasutus otse esitada selle osalisriigi haldus- või õigusasutusele, kellelt abi taotletakse, ja vastus tagastatakse sama kanali kaudu.
4. Teise lisaprotokollis artikli 18 või 19 kohase taotluse võib abi taotleva osalisriigi pädev asutus otse edastada selle osalisriigi pädevale asutusele, kellelt abi taotletakse.
5. Konventsiooni artikli 13 lõikes 1 nimetatud taotlusi võib asjaomane õigusasutus otse edastada selle osalisriigi asjaomasele asutusele, kellelt abi taotletakse, ja see asutus võib vastuse saata otse. Konventsiooni artikli 13 lõikes 2 nimetatud taotlused edastab abi taotleva osalisriigi justiitsministeerium otse selle osalisriigi justiitsministeeriumile, kellelt abi taotletakse.
6. Karistatuse õiendite ja konventsiooni lisaprotokollis artiklis 4 käsitletud info saamiseks võib taotluse otse edastada pädevale asutusele. Osalisriik võib Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava deklaratsiooniga määrata, millised asutused on käesoleva lõike tähenduses pädevad.
7. Kui konventsiooniga on lubatud taotlused edastada taotluse otse, võib seda teha Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni (Interpol) kaudu, kui asi on kiireloomuline.
8. Osalisriik võib Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava deklaratsiooniga mis tahes ajal reserveerida õiguse teha vastastikuse abi taotluse või täpsustatud taotluse vastastikuseks abiks rahuldamine sõltuvaks vähemalt ühest järgmisest asjaolust:
- a) taotluse koopia on edastatud teates nimetatud keskasutusele;
 - b) taotlus on edastatud teates nimetatud keskasutuste kaudu; see ei kehti kiireloomuliste taotluste kohta;
 - c) kiireloomulise taotluse otseedastamise korral saadetakse selle koopia samal ajal justiitsministeeriumile;
 - d) taotlused või osa neist edastatakse muude kui käesolevas artiklis nimetatud kanalite kaudu.
9. Vastastikuse abi taotlus või konventsioonis või selle protokollides nimetatud muu dokumendi võib edastada elektroonilise või kaugsidevahendi kaudu muul viisil, kui taotluse esitanud riik on vajaduse korral valmis esitama taotluse väljatrüki ja kirjaliku originaali. Osalisriik võib Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava deklaratsiooniga näha ette nõuded, mille järgimise korral ta tunnustab elektrooniliselt või kaugsidevahendi kaudu muul viisil saabunud taotlust ja täidab selle.
10. Käesoleva artikliga ei ole vastuolus osalisriikide kahe- või mitmepoolsed lepingud, mille kohaselt vahetavad pädevad asutused taotlusi otse.”

Artikkel 5. Kulud

Konventsiooni artikkel 20 asendatakse järgmiste sätetega:

- “1. Osalisriigid ei nõua üksteiselt konventsiooni või selle lisaprotokollide kohaldamisest tekkinud kulude hüvitamist, välja arvatud:
- a) taotluse saanud riigi territooriumil ekspertide kaasamisest tulenevad kulud;
 - b) kulud, mis tekivad vahi all viibiva isiku üleviimisega konventsiooni teise lisaprotokollis artikli 13 või 14 või konventsiooni artikli 11 kohaselt;
 - c) olulised või vältimatud kulud.
2. Video- või telefoniühenduse loomise kulud, video- või telefoniühenduse kasutamise kulud ning sellega seoses makstavad tõlgi- ja tunnistajatasud ning tunnistajatel taotluse saanud riigis tekkinud sõidukulud hüvitab taotluse esitanud osalisriik taotluse saanud osalisriigile, kui nad ei lepi kokku teisiti.
3. Osalisriigid konsulteerivad omavahel, et eesmärgiga korraldada lõike 1 punktis c ettenähtud kulude tasumine.

4. Selle artikli kohaldamine ei ole vastuolus konventsiooni artikli 10 lõikega 3.

Artikkel 6. Õigusasutused

Konventsiooni artikkel 24 asendatakse järgmiste sätetega:

"Riik võib allakirjutamise või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiuleandmise ajal edastada Euroopa Nõukogu peasekretärile deklaratsiooni selle kohta, milliseid asutusi peab ta õigusasutusteks konventsiooni tähenduses. Hiljem võib ta deklaratsiooni igal ajal muuta samal viisil."

Artikkel 7. Taotluse täitmise edasilükkamine

1. Taotluse saanud osalisriik võib taotluses nimetatud tegevuse edasi lükata, kui selline tegevus võib mõjutada tema asutuse poolt toimetatavat eeluurimist või süüdistuse esitamist või taotlusega seotud muud menetlust.
2. Enne taotluse tagasilükkamist või taotluse täitmise edasilükkamist peab taotluse saanud osalisriik taotluse esitanud osalisriigiga nõu ja seejärel otsustab, kas taotlust on võimalik täita osaliselt või kas on vaja esitada lisatingimusi.
3. Kui taotluse täitmine lükatakse edasi, tuleb esitada edasilükkamise põhjused. Taotluse saanud osalisriik teeb taotluse esitanud osalisriigile teatavaks põhjuse, miks on võimatu taotlust rahuldada või õigel ajal menetleda.

Artikkel 8. Menetlus

Kui osalisriik on taotluses nimetanud tema seaduste kohaselt ettenähtud selliseid vorminõudeid või menetlustoiminguid, mida taotluse saanud osalisriik ei järgi, ja kui selles protokollis ei ole ette nähtud teisiti, rahuldatakse taotlus ulatuses, mis ei ole vastuolus taotluse saanud osalisriigi õiguse põhiprintsiipidega.

Artikkel 9. Ülekuulamine videokonverentsi teel

1. Kui osalisriigi õigusasutusel on vaja teise osalisriigi territooriumil viibiv isik seal tunnistajana või eksperdina üle kuulata, kuid see osutub ebaotstarbekaks või võimatuks, võib õigusasutus taotleda, et ülekuulamine toimuks videokonverentsina lõigete 2–7 kohaselt.
2. Taotluse saanud osalisriik nõustub korraldama ülekuulamise videokonverentsina, kui videokonverentsi korraldamine ei ole vastuolus tema õiguse põhiprintsiipidega ning kui tal on selliseks ülekuulamiseks tehnilised võimalused. Kui taotluse saanud osalisriigil puuduvad videokonverentsi korraldamiseks vajalikud tehnikavahendid, võib need anda taotluse esitanud osalisriik vastastikuse kokkuleppe alusel.
3. Videokonverentsina korraldatava ülekuulamise taotluses esitatakse peale konventsiooni artiklis 14 nimetatud informatsiooni ka põhjus, miks ei ole otstarbekas või võimalik tunnistajat või eksperti isiklikult üle kuulata, ning taotluse esitanud õigusasutuse nimetus ja ülekuulamist toimetava isiku nimi.
4. Taotluse saanud osalisriigi õigusasutus kutsub asjaomase isiku ülekuulamisele selle riigi seaduse kohaselt.
5. Videokonverentsina korraldatavale ülekuulamisele kohaldatakse järgmisi nõudeid:
 - a) ülekuulamisel osaleb taotluse saanud osalisriigi õigusasutus, kellele vajaduse korral tagatakse tõlgi abi ning kes vastutab ülekuulatava isiku identifitseerimise ja oma seaduste täitmise eest. Kui taotluse saanud osalisriigi õigusasutus leiab, et ülekuulamisel rikutakse tema riigi õiguse põhiprintsiipe, võtab ta viivitamata meetmeid, et ülekuulamine jätkuks kooskõlas eelnimetatud põhiprintsiipidega;
 - b) vajaduse korral lepivad taotluse esitanud osalisriik ja taotluse saanud osalisriik kokku, milliseid meetmeid nad ülekuulatava kaitseks võtavad;
 - c) ülekuulamist suunab või toimetab vahetult taotluse esitanud osalisriigi õigusasutus oma riigi seaduste kohaselt;
 - d) taotluse esitanud osalisriigi või ülekuulatava taotlusele tagab taotluse saanud osalisriik vajaduse korral, et ülekuulamine toimub tõlgi vahendusel;
 - e) ülekuulatav võib nõuda, et järgitaks tema õigust keelduda ülekuulamisest, kui ülekuulamine ohustab teda taotluse saanud või taotluse esitanud osalisriigi seaduste alusel.
6. Isiku kaitseõigusega ei ole vastuolus taotluse saanud osalisriigi õigusasutuse kohustus koostada ülekuulamise protokoll, milles nimetatakse ülekuulamise toimumise aeg ja koht ning esitatakse ülekuulatava isikuandmed, taotluse saanud osalisriigi esindajatena ülekuulamisel osalenud isikute isikuandmed ja nende ülesanded, asjaosaliste vande tekstid ning andmed selle kohta, mis vormis ülekuulamine toimus. Taotluse saanud osalisriik edastab protokollis taotluse esitanud osalisriigi pädevale asutusele.

7. Osalisriik rakendab abinõusid, et tagada tema riigi seaduse kohaldamine, kui on ette nähtud kuulata tunnistaja või ekspert selle artikli kohaselt üle tema territooriumil ning kui tunnistaja või ekspert keeldub tunnistusi andmast, kui ta on tõe selgitamise huvides kohustatud tunnistusi andma või kui tal on õigus nende andmisest keelduda. Konventsiooniosaline kohaldab sellisele ülekuulamisele oma riigi seadustega ettenähtud menetlust.

8. Osalisriik võib oma äranägemisel ja oma pädevate õigusasutuste nõusolekul kohaldada käesolevat artiklit ka süüdistatava või kahtlustatava ülekuulamisele, mis on korraldatud videokonverentsina. Sel juhul otsustavad videokonverentsi korraldamise ja konverentsi korraldamise viisi asjaomased osalisriigid omavahelisel kokkuleppel kooskõlas nende riikide seadustega ja sellekohaste rahvusvaheliste konventsioonidega. Süüdistatava või kahtlustatava võib üle kuulata ainult tema nõusolekul.

9. Osalisriik võib Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava deklaratsiooniga teatada, et ta ei kohalda lõiget 8 ning et ta kohaldab käesolevat artiklit videokonverentsina korraldatavale ülekuulamisele, kus osaleb süüdistatav või kahtlustatav.

Artikkel 10. Ülekuulamine telefonikonverentsi teel

1. Kui osalisriigi õigusasutusel on vaja teise osalisriigi territooriumil viibiv isik üle kuulata tunnistajana või eksperdina ja kui tema riigi seadus seda võimaldab, võib ta teiselt osalisriigilt taotleda abi, et korraldada ülekuulamine telefonikonverentsina lõigete 2–6 kohaselt.

2. Telefonikonverentsina võib ülekuulamise korraldada üksnes siis, kui tunnistaja või ekspert on sellise ülekuulamise meetodiga nõus.

3. Taotluse saanud osalisriik nõustub korraldama ülekuulamise telefonikonverentsina, kui see ei ole vastuolus tema õiguse põhiprintsiipidega.

4. Telefonikonverentsina korraldatava ülekuulamise taotluses esitatakse peale artiklis 14 loetletud andmete ka õigusasutuse nimetuse ja ülekuulamist toimetava isiku nimi ning kinnitus, et tunnistaja või ekspert on telefonikonverentsina korraldatava ülekuulamisega nõus.

5. Ülekuulamisega seotud toimingute tegemiseks lepivad kokku asjaomased osalisriigid. Toiminguid kokku leppides kohustub taotluse saanud osalisriik:

a) teatama tunnistajale või ekspertile ülekuulamise aja ja koha;

b) tuvastama tunnistaja või eksperdi isikusamasuse;

c) veenduma, et tunnistaja või ekspert on telefonikonverentsina korraldatava ülekuulamisega nõus.

6. Taotluse saanud osalisriik võib artikli 9 lõikest 5 või 7 tuleneva nõusoleku anda kas osaliselt või täielikult.

Artikkel 11. Omaalgatuslik informatsioon

1. Osalisriigi pädeva asutuse eeluurimis- või menetlustoimingutele kohaldatavate nõuetega ei ole vastuolus selle asutuse õigus asjakohast taotlust saamata edastada teise osalisriigi pädevale asutusele tema menetluses tehtud uurimistoimingutega saadud infot, kui ta leiab, et info avaldamine võimaldab infot saanud osalisriigil alustada uurimis- või menetlustoiminguid või esitada taotlus konventsiooni või selle protokollide alusel.

2. Informatsiooni andev osalisriik võib kooskõlas oma riigi seadustega esitada informatsiooni saanud osalisriigile nõudeid, mida tuleb järgida informatsiooni kasutades.

3. Informatsiooni saanud osalisriik kohustub lõikes 2 nimetatud nõudeid täitma.

4. Osalisriik võib Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava deklaratsiooniga igal ajal teatada, et ta reserveerib õiguse jätta lõikes 2 nimetatud info edastava osalisriigi nõuded täitmata, kuni ta saab teate info olemuse kohta ning nõustub informatsiooni edastamisega.

Artikkel 12. Õiguste ennistamine

1. Taotluse esitanud osalisriigi palvel võib taotluse saanud osalisriik bona fide kolmanda isiku õigusi kahjustamata tagastada kuriteoga saadud vara taotluse esitanud osalisriigile, et see tagastaks vara õigusjärgsele omanikule.

2. Konventsiooni artikleid 3 ja 6 järgides võib taotluse saanud osalisriik esemete tagastamise taotluse lükata tagasi kas enne või pärast esemete üleandmist taotluse esitanud osalisriigile, kui see hõlbustab õiguspärasele omanikule esemete tagastamist. Säte ei ole vastuolus bona fide kolmanda isiku õigustega.

3. Enne kui esemed taotlevale poolele tagastatakse, kontrollib taotluse saanud pool, et varal ei lasuks rahalisi kohustusi, mis kehtivad maksu- või tolliseaduste alusel.

4. Lõike 2 kohase tagasilükkamisega ei ole vastuolus taotluse saanud osalisriigi õigus saada õigusjärgselt omanikult makse või nõuda talt muude kohustuste täitmist.

Artikkel 13. Vahi all oleva isiku ajutine üleviimine taotluse esitanud riiki

1. Kui osalisriikide pädevad asutused on selles kokku lepingud, võib osalisriik, kes eeluurimise huvides on taotlenud teise osalisriigi territooriumil vahi all oleva isiku kohalolekut, taotleda sellise isiku ajutist üleviimist selle osalisriigi territooriumile, kus eeluurimine toimub.
2. Kokkuleppes kirjeldatakse isiku ajutise üleviimise korralduslikku külge ja nimetatakse kuupäev, millal tuleb isik tagasi tuua taotluse saanud riiki.
3. Kui üleviimiseks on vaja vahi all viibiva isiku nõusolekut, tuleb nõusolekut sisaldav dokument viivitamata saata taotluse esitanud osalisriigile.
4. Üleviidud isik jääb vahi alla taotluse esitanud osalisriigi territooriumil ja vajaduse korral selle osalisriigi territooriumil, kellelt on taotletud transiiti, kuni osalisriik, kellelt on isiku üleviimist taotletud, esitab tema vabastamise taotluse.
5. Taotluse saanud osalisriigi territooriumil vahi all olnud aeg arvatakse maha asjaomase isiku üldisest kinnipidamistähtjast või ajast, mille vältel oleks ta olnud vahi all taotluse saanud osalisriigi territooriumil.
6. Konventsiooni artikli 11 lõiget 2 ja artiklit 12 kohaldatakse mutatis mutandis.
7. Osalisriik võib Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava deklaratsiooniga teatada, et enne lõikes 1 nimetatud kokkuleppe sõlmimist on vaja saada lõikes 3 nimetatud nõusolek või et seda nõutakse teatud tingimustel, mis esitatakse deklaratsioonis.

Artikkel 14. Kohtulikult karistatud isiku kohalolek

Konventsiooni artikleid 11 ja 12 tuleb taotluse saanud riigis vastastikkuse põhimõttel kohaldada *mutatis mutandis* ka kohtulikult karistatud isikule, kes on karistuse kandmise jätkamiseks üle viidud taotluse esitanud osalisriiki, kui see riik on taotlenud, et isik osaleks seal kohtuotsuse läbivaatamise ajal.

Artikkel 15. Menetlusdokumentide ja kätteantavate kohtuotsuste keel

1. Seda artiklit kohaldatakse konventsiooni artikli 7 või selle lisaprotokolli artikli 7 alusel esitatavale taotlusele.
2. Menetlusdokument ja kohtuotsus edastatakse keeles või keeltes, milles nad on koostatud.
3. Vaatamata konventsiooni artiklile 16, tuleb juhul, kui nimetatud dokumendi koostanud asutus teab või tal on alust uskuda, et adressaat oskab muud kui dokumendi keelt, dokument või selle tähtsamad osad tõlkida sellesse keelde.
4. Vaatamata konventsiooni artiklile 16 peavad menetlusdokumendid ja kohtuotsused olema taotlust saava asutuse jaoks varustatud lühikokkuvõttega nende sisust, tõlgituna selle poole keelde või keeltesse.

Artikkel 16. Edastamine posti teel

1. Osalisriigi pädev õigusasutus võib teise osalisriigi territooriumil asuvale isikule edastada menetlusdokumente ja kohtuotsuseid otse posti teel.
2. Menetlusdokumendile ja kohtuotsusele lisatakse teade, milles on info selle kohta, et seoses dokumentide kättesaamisega võib adressaat teates nimetatud asutuselt saada lisateavet isiku õiguste ja kohustuste kohta. Teate suhtes kohaldatakse artikli 15 lõiget 3.
3. Posti teel dokumendi edastamise suhtes kohaldatakse artikleid 8, 9 ja 12 *mutatis mutandis*.
4. Eelnimetatud artikli 15 lõikeid 1, 2 ja 3 kohaldatakse ka posti teel edastamisel.

Artikkel 17. Piiriülene jälgimine

1. Kui ühe osalisriigi politseiohvitserid kriminaalasja eeluurimise ajal jälgivad selles riigis viibivat isikut, keda kahtlustatakse osavõtus kuriteost, millele võib kohaldada väljaandmist, või isikut, kelle puhul on alust arvata, et ta võib muuta isikusamasust või asukohta, on nad volitatud jätkama jälgimist teise osalisriigi territooriumil, kui see osalisriik on taotluse alusel andnud loa piiriüleseks jälgimiseks. Loale võib lisada jälgimisele kohaldatavate nõuete loetelu. Kui seda on taotletud, võib jälgimiskohustuse üle anda selle osalisriigi ohvitseridele, kelle territooriumil isikut jälgitakse. Lõikes 1 nimetatud taotlus saadetakse sihtkohariigi asutusele, kellel on õigus rahuldada taotlus või edastada see asjaomase loa vormistamiseks.
2. Kui asja kiireloomulisuse tõttu ei ole võimalik teiselt osalisriigilt luba taotleda, võimaldatakse kriminaalasja eeluurimise ajal isikut jälgival ohvitseril lõikes 6 nimetatud kuriteo toimepanemises kahtlustatava isiku piiriülest jälgimist jätkata järgmistel tingimustel:

a) jälgimise ajal toimunud riigipiiriületamisest tuleb viivitamata teatada lõikes 4 nimetatud selle osalisriigi asutusele, kelle territooriumil jälgimine jätkub;

b) lõike 1 kohaselt esitatud abitaotlus, milles põhjendatakse loata piiriületamist, tuleb esitada viivitamata.

Jälgimine lõpetatakse, kui osalisriik, kelle territooriumil see toimub, nõuab seda punktis a nimetatud teate või punktis b nimetatud taotluse alusel või kui luba ei ole antud piiri ületamisest alates viie tunni jooksul.

3. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud jälgimise võib korraldada ainult juhul, kui on täidetud järgmised nõuded:

a) jälgimist teostav ohvitser järgib käesolevat artiklit ja selle osalisriigi seadusi, kelle territooriumil ta tegutseb, ning kohalike võimude juhiseid;

b) ohvitser kannab jälgimise ajal endaga kaasas jälgimise luba tõendavat dokumenti, välja arvatud lõikes 2 ettenähtud juhtudel;

c) jälgimist teostav ohvitser peab olema igal ajal võimeline esitama tõendeid, et ta tegutseb ametlikult;

d) jälgimist teostav ohvitser võib jälgimise ajal kanda ametirelva, kui taotluse saanud osalisriik ei ole otsustanud teisiti; keelatud on kasutada relva muudel juhtudel kui enesekaitseks;

e) keelatud on siseneda eramajja või muusse kohta, mis ei ole mõeldud avalikuks kasutamiseks;

f) jälgimist teostav ohvitser ei tohi jälgitavat peatada, küsitleda ega vahistada;

g) ohvitser esitab iga toimingu kohta aruande selle osalisriigi pädevale asutusele, kelle territooriumil on toiming tehtud; asutusel on õigus kutsuda jälgimist teostav ohvitser aru andma;

h) pärast jälgimise lõpetamist aitab jälgimist teostanud ohvitseri asukoha pädev asutus selle osalisriigi taotlusel, kelle territooriumil jälgimine toimus, korraldada uurimist ja teha menetlustoiminguid.

4. Alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja Euroopa Nõukogu peasekretärile hoiule andes esitab osalisriik deklaratsiooni, milles on lõigete 1 ja 2 kohaselt määratud ohvitser ja asutus. Deklaratsioonis võib samal viisil teha igal ajal muudatusi.

5. Osalisriigid võivad seda artiklit täiendada ja neil on õigus võtta artikli kohaldamiseks lisameetmeid kahepoolse kokkuleppe alusel.

6. Lõikes 2 nimetatud jälgimise võib korraldada, kui on toime pandud üks esitatud loetelus nimetatud kuritegu:

- palgamõrv;
- tahtlik tapmine;
- vägistamine;
- kuritegelik süütamine;
- võltsimine;
- relvastatud röövimine ja teadvalt kuritegelikul teel saadud vara omandamine või turustamine;
- väljapressimine;
- inimrööv ja pantvangi võtmine;
- inimkaubandus;
- narkootikumide ja psühhotropsete ainete salakaubavedu;
- relvade ja lõhkeaine salakaubavedu;
- lõhkeaine kasutamine;
- toksiliste ja ohtlike ainete salakaubavedu;
- välismaalase ebaseaduslik toimetamine üle riigipiiri;
- lapse seksuaalne eksploatatsioon.

Artikkel 18. Kontrollitud saadetus

1. Osalisriik lubab oma territooriumil kontrollitud saadetise teise osalisriigi taotlusel väljaandmist võimaldava kuriteo eeluurimise raames.

2. Riiki kontrollitud saadetise lubamise otsustab taotluse saanud osalisriigi pädev asutus oma seaduse kohaselt.

3. Kontrollitud saadetised võivad toimuda ainult vastavuses taotluse saanud osalisriigi menetlusnõuetega. Pädevus operatsioone teostada, juhtida ning kontrollida lasub selle osalisriigi pädeval asutusel.

4. Alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja Euroopa Nõukogu peasekretärile hoiule andes esitab osalisriik deklaratsiooni, milles on

määratud asutused, kes on pädevad käesoleva artikli kohaselt. Hiljem võib deklaratsiooni samal viisil alati muuta.

Artikkel 19. Varjatud eeluurimine

1. Taotluse esitanud osalisriik ja taotluse saanud osalisriik võivad kokku leppida, et teineteise abistamiseks kasutavad nad eeluurimisel ohvitseri, kelle identiteet on varjatud või muudetud (varjatud eeluurimine).
2. Asjakohase otsuse teeb taotluse saanud osalisriigi pädev asutus oma seaduste ja menetlusnõuete kohaselt. Varjatud jälgimise kestuse ja olulised üksikasjad ning jälgimist teostava ohvitseri õigusliku staatuse lepivad osalisriigid kokku oma menetlusnõuete kohaselt.
3. Varjatud jälgimisele kohaldatakse selle osalisriigi seadust, kelle territooriumil on jälgimine korraldatud. Asjaomane osalisriik tagab, et varjatud jälgimine on ette valmistatud, et tegevuse juhtimine on korraldatud ning et varjatult tegutseva või muudetud identiteediga ohvitseri kaitse meetmed on rakendatud.
4. Alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja Euroopa Nõukogu peasekretärile hoiule andes esitab osalisriik deklaratsiooni, milles on määratud asutused, kes on pädevad käesoleva artikli lõike 2 kohaselt. Hiljem võib deklaratsiooni samal viisil alati muuta.

Artikkel 20. Ühine uurimisrühm

1. Vastastikuse kokkuleppe alusel võivad osalisriikide pädevad asutused moodustada ühise uurimisrühma, et teostada kindlal eesmärgil ja piiratud ajaperioodil, mida võib pikendada vastastikusel nõusolekul, eeluurimist ühes või enamas rühma moodustanud osalisriigis. Uurimisrühma koosseis määratakse kindlaks kokkuleppega. Eriti võib ühise uurimisrühma moodustada, kui:
 - a) osalisriigis teostatav eeluurimine nõuab keerulist ja põhjalikku uurimist, millel on seoseid teiste osalisriikidega;
 - b) mitu osalisriiki viivad läbi eeluurimist kuritegudes, milles juhtumi asjaolud nõuavad asjaomaste osalisriikide koostööd.Ühise uurimisrühma moodustamise taotluse võib esitada asjaomane osalisriik. Rühm moodustatakse ühes osalisriikidest, kus kavatakse eeluurimine korraldada.
2. Peale artiklis 14 nimetatud informatsiooni peab ühise uurimisrühma moodustamise taotlus sisaldama ka ettepanekuid selle koosseisu kohta.
3. Ühine uurimisrühm tegutseb selle moodustanud osalisriigi territooriumil järgmiste põhinõuete kohaselt:
 - a) rühma juht on selle osalisriigi eeluurimises osaleva pädeva asutuse esindaja, kus ühine rühm tegutseb. Rühma juht tegutseb oma pädevuse piires oma riigi seaduste alusel;
 - b) rühm kavandab operatsioonid, tuginedes selle osalisriigi seadustele, kelle territooriumil ta tegutseb. Rühma liikmed ja määratud liikmed täidavad oma ülesandeid punktis a nimetatud rühmajuhi juhtimisel, arvestades tingimusi, mis on kehtestatud nende riigi asjaomase asutuse poolt rühma asutamise kokkuleppes;
 - c) osalisriik, kus rühm tegutseb, teostab vajalikud organisatoorsed korraldused.
4. Käesoleva artikli tähenduses on *liige* sellest riigist pärit rühmaliige, kus rühm tegutseb, ja *määratud liige* on muust osalisriigist.
5. Määratud liige on õigustatud kohal viibima uurimistoimingutel. Kui selleks on alust, võib rühmajuht otsustada teisiti selle riigi seaduse kohaselt, kus rühm tegutseb.
6. Rühmajuhi volitusel võib määratud liige teha uurimistoiminguid selle riigi seaduse alusel, kus rühm tegutseb, kui toimingul on heaks kiitnud uurimiskoha riigi pädev asutus ja liikme määranud riigi pädev asutus.
7. Kui ühisel uurimisrühmal on vaja teha uurimistoiminguid ühes selle rühma moodustanud osalisriigis, võib määratud liige taotleda, et toimingul teeb tema riigi pädev asutus. Toimingul tegemisele kohaldatakse nõudeid, mis kehtivad selles riigis uurimistoimingul tegemise kohta.
8. Kui ühine uurimisrühm vajab abi muult riigilt kui see, kus ta on moodustatud või kolmandalt riigilt, esitab rühma tegutsemise riigi pädev asutus abitaotluse selle riigi pädevale asutusele, kellelt abi vajatakse.
9. Ühise uurimisrühma määratud liige võib rühma poolt teostatava uurimise huvides anda oma riigi seaduse kohaselt ja oma pädevuse piires rühmale teavet, mis on talle oma riigis kättesaadav.
10. Teavet, mille on oma seaduse kohaselt saanud ühise uurimisrühma liige või määratud liige ning mis ei ole osalisriikide pädevatele asutustele teisiti kättesaadav, võib kasutada järgmistel juhtudel:

- a) eesmärgil, mille täitmiseks on rühm moodustatud;
 - b) teabe andnud osalisriigi nõusolekul muude kuritegude avastamiseks, eeluurimiseks ja süüdistuse esitamiseks. Nõusolekust võib loobuda, kui teabe andmine võib kahjustada ühist uurimist või kui ilmnevad asjaolud, mis välistavad vastastikuse abi;
 - c) et ära hoida vahetu ja suur oht avalikule julgeolekule ning juhul, kui on alustatud kriminaalmenetlust ja teabe andmine ei ole punktiga b vastuolus;
 - d) teistel eesmärkidel, kui rühma moodustanud osalisriigid on selles kokku leppinud.
11. Selle artikliga ei ole vastuolus kohaldada ühise uurimiserühma moodustamisele ja tööle ka muid nõudeid.
12. Asjaomaste osalisriikide seaduste kohaselt võib kokku leppida, et ühise uurimiserühma moodustavad ja selles tegutsevad muud isikud kui osalisriikide pädevate asutuste esindajad. Kui osalisriigid ei ole kokku leppinud teisiti, ei laiene nendele isikutele õigused, mis selle artikli alusel kehtivad ühise uurimiserühma liikme või määratud liikme kohta.

Artikkel 21. Ametiisiku kriminaalvastutus

Kui artiklite 17, 18, 19 ja 20 alusel tegutsev osalisriigi ametiisik paneb toime kuriteo või kui kuritegu pannakse toime tema vastu ning kui ei ole kokku lepitud teisiti, käsitatakse teda selle osalisriigi ametiisikuna, kelle riigis tegutsetakse.

Artikkel 22. Ametiisikute tsiviilvastutus

1. Kui osalisriigi ametiisik tekitab artiklite 17, 18, 19 ja 20 alusel teises osalisriigis tegutsedes kahju, vastutab ta viimase seaduse kohaselt.
2. Osalisriik, kelle territooriumil löikes 1 nimetatud kahju tekib, kohaldab kahju hindamisele nõudeid, mis samal juhul kehtivad tema ametiisiku kohta.
3. Osalisriik, kelle ametiisik on tekitanud isikule kahju teise osalisriigi territooriumil, katab kõik kulud, mida viimane maksnud kannatanule või tema esindajale.
4. Kahjustamata oma õigusi kolmandate isikute suhtes ja välja arvatud lõige kolm, peab iga osalisriik hoiduma lõikes 1 ettenähtud juhtudel taotlemast nende kahjude hüvitamist, mille on tekitanud teine osalisriik.
5. Selle artikli sätteid kohaldatakse juhul, kui osalisriigid ei ole kokku leppinud teisiti.

Artikkel 23. Tunnistaja kaitse

Kui osalisriik taotleb konventsiooni või ühe selle protokolli alusel kaitset tunnistajale, keda võidakse ähvardada või keda on vaja kaitsta, lepivad taotluse esitanud ja taotluse saanud osalisriigi pädevad asutused eelnevalt kokku, mis meetmeid nad oma seaduste alusel isiku kaitseks kohaldatavad.

Artikkel 24. Ennetusabinõud

1. Taotluse esitanud osalisriigi palvel võib taotluse saanud osalisriik oma seaduse alusel rakendada ennetusabinõusid tõendite ja valitseva olukorra säilitamiseks või ohustatud õigushuvide kaitseks.
2. Taotluse saanud osalisriik võib rahuldada taotluse osaliselt või sõltuvalt olukorrast teatud aja jooksul.

Artikkel 25. Konfidentsiaalsus

Taotluse esitanud osalisriik võib nõuda, et taotluse saanud osalisriik kohaldaks taotluse esitamise ja taotluse sisu suhtes konfidentsiaalsusnõuet, välja arvatud ulatuses, mis on vajalik taotluse täitmiseks. Kui taotluse saanud osalisriik ei nõustu konfidentsiaalsusnõuet täitma, teatab ta sellest taotluse esitanud osalisriigile viivitamata.

Artikkel 26. Andmekaitse

1. Isiklike andmeid, mida saadetakse ühe osalisriigi poolt teisele osalisriigile konventsiooni või ühe selle protokolli alusel tehtud taotluse täitmise käigus, võib andmeid saanud osalisriik kasutada ainult:
 - a) menetluses, millele kohaldatakse konventsiooni või selle protokolle;
 - b) kohtu- või haldusmenetluses, mis on otseselt seotud punktis a nimetatud menetlusega;
 - c) avalikku julgeolekut ähvardava vahetu ja suure ohu ära hoidmiseks.
2. Samas võib selliseid andmeid kasutada mis tahes muudel juhtudel, kui selleks on andnud vastava nõusoleku andmeid esitanud osalisriik või andmesubjekt.
3. Osalisriik võib keelduda konventsiooni või ühe selle protokolli alusel esitatud taotluse täitmise tulemusel saadud andmete edastamisest:
 - sellised andmed on kaitstud siseriikliku seadusandlusega, ja

- osalisriik, kuhu andmed peaksid olema saadetud, ei ole seotud "Isikuandmete automatiseeritud töötlemisel isiku kaitse konventsiooniga", kuni viimatinimetatud osapool ei võta tarvitusele meetmeid kaitsmaks andmeid nii, nagu seda nõuab esimesena nimetatud osapool.

4. Iga osalisriik, kes edastab isiklikke andmeid kui konventsiooni või selle protokollide alusel esitatud taotluse täitmise tulemust, võib nõuda, et osapool, kuhu andmed tuleb edastada, teataks taoliste andmete kasutamisest.

5. Iga osalisriik võib Euroopa Nõukogu peasekretärile adresseeritud deklaratsiooniga nõuda, et protsessuaalsele koostööle, mille käigus on võimalik keelduda andmete edastamisest või edastada neid osaliselt vastavalt konventsiooni või selle protokollide sätetele, ei või isikuandmeid olla kasutatud lõikes 1 toodud eesmärkidel niikaua, kuni ei ole saavutatud eelnevat kokkulepet.

Artikkel 27. Haldusasutus

Osalisriik võib Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetavas deklaratsioonis igal ajal nimetada asutused, keda ta peab haldusasutusteks konventsiooni artikli 1 lõike 3 kohaselt.

Artikkel 28. Seos teiste lepingutega

Protokolliga ei ole vastuolus sõlmida konventsiooni artikli 26 lõike 3 kohaldamiseks kahe- või mitmepoolseid lepinguid, milles on ette nähtud ulatuslikum regulatsioon.

Artikkel 29. Probleemide sõbralik lahendamine

Euroopa Nõukogu kriminaalasjade komitee jälgib käesoleva konventsiooni rakendamist ja teeb kõik vajaliku kergendamaks selle rakendamisel tekkivate probleemide sõbralikku lahendamist.

III peatükk

Artikkel 30. Allakirjutamine ja jõustumine

1. Protokoll avatakse allakirjutamiseks Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, kes on konventsiooni osalised või kes on konventsioonile alla kirjutanud. Protokoll ratifitseeritakse, võetakse vastu või kiidetakse heaks. Protokollile alla kirjutanud riik ratifitseerib, või võtab selle vastu või kiidab heaks, kui ta on ratifitseerinud, vastu võtnud või heaks kiitnud konventsiooni. Ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või heakskiitmiskiri antakse hoiule Euroopa Nõukogu peasekretärile.

2. Protokoll jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolmanda ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või heakskiitmiskirja hoiuleandmisest kolme kuu möödumisele.

3. Allakirjutanud riigi suhtes jõustub protokoll selle kuu esimesel päeval, mis järgneb ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või heakskiitmiskirja hoiuleandmisest kolme kuu möödumisele.

Artikkel 31. Ühinemine

1. Konventsiooniga ühinenud riik, kes ei ole Euroopa Nõukogu liige, võib ühineda protokolliga pärast selle jõustumist.

2. Ühinemine jõustub, kui ühinemiskiri on antud hoiule Euroopa Nõukogu peasekretärile.

3. Ühinenud riigi suhtes jõustub protokoll selle kuu esimesel päeval, mis järgneb ühinemiskirja hoiuleandmisest kolme kuu möödumisele.

Artikkel 32. Territoriaalne kohaldamine

1. Riik võib protokollile alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiule andes määrata territooriumi või territooriumid, mille suhtes ta protokolliga kohaldab.

2. Edaspidi võib riik Euroopa Nõukogu peasekretärile mis tahes ajal saadetava deklaratsiooni alusel kohaldada protokollide deklaratsioonis näidatud muul territooriumil. Sellise territooriumi suhtes jõustub protokoll selle kuu esimesel päeval, mis järgneb deklaratsiooni peasekretärile hoiuleandmisest kolme kuu möödumisele.

3. Kahe eelneva lõike alusel tehtud deklaratsiooni võib peasekretärile saadetava teatega selles nimetatud mis tahes territooriumi suhtes tühistada. Tühistamine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele sellest päevast, kui peasekretär on teate kätte saanud.

Artikkel 33. Reservatsioonid

1. Konventsiooni või selle protokolliga suhtes tehtud reservatsioonid kehtivad ka käesoleva protokolliga, kui riik ei ole alla kirjutanud või ratifitseerinud, vastuvõtnud, heakskiitnud või ühinemiskirja hoiule andes. Sama kohaldatakse konventsiooni või selle protokolliga tehtud deklaratsioonide suhtes.
2. Riik võib protokollile alla kirjutanud või ratifitseerinud, vastuvõtnud, heakskiitnud või ühinemiskirja hoiule andes deklareerida, et ta jätab artiklid 16, 17, 18, 19 ja 20 täielikult või osaliselt kohaldamata. Muud reservatsioonid ei ole lubatud.
3. Riik võib käesoleva lõike kohase reservatsiooni osaliselt või täielikult tühistada Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava deklaratsiooniga, mis jõustub selle kättesaamise päeval.
4. Protokolliga mis tahes artikli suhtes lõike 2 kohase reservatsiooni teinud osalisriik ei või selle artikli kohaldamist nõuda teiselt osalisriigilt. Osalise või tingimusliku reservatsiooni korral võib ta taotleda, et protokolliga kohaldataks samas ulatuses, kui ta ise seda kohaldab.

Artikkel 34. Tühistamine

1. Osalisriik võib protokolliga tühistada Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava teatega.
2. Tühistamine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele sellest päevast, kui peasekretär on teate kätte saanud.
3. Konventsiooni tühistamine toimib protokolliga tühistamisena.

Artikkel 35 Teated

1. Euroopa Nõukogu peasekretär teatab Euroopa Nõukogu liikmesriikidele ja kõigile protokolliga ühinenud riikidele:
 - a) igast allakirjutamisest;
 - b) ratifitseerinud, vastuvõtnud, nõustunud või ühinemiskirja hoiuleandmisest;
 - c) artiklite 30 ja 31 kohasest jõustumisest;
 - d) protokolliga seotud muust toimingust, deklaratsioonist, teatest või kirjavahetusest.Selle tõenduseks on nõuetekohaselt volitatud esindajad protokollile alla kirjutanud. Koostatud 8. novembril 2001.a. Strasbourgis inglise ja prantsuse keeles ühes eksemplaris, mis antakse hoiule Euroopa Nõukogu arhiivi, tekstid on võrdselt autentset. Euroopa Nõukogu peasekretär edastab tõestatud koopia igale Euroopa Nõukogu liikmesriigile ning konventsiooniga ühinenud riigile, kes ei ole Euroopa Nõukogu liige.